

## Ο Μαρτίνος δεν είναι πια μαζί μας.

Όταν επικοινωνήσα με τους συμφοιτητές μου ή γενικότερα με καλλιτέχνες από την σχολή μου, η πρώτη αντίδραση, από ανθρώπους που είχαν να τον δουν ακόμα και 40 χρόνια, ήταν. «Ο Δικός μας Μαρτίνος; Δεν μπορεί, δεν γίνεται». Γιατί ο Μαρτίνος ήταν δικός μας, ήταν το τρυφερό καλωσόρισμα στην σχολή μας, εκείνα τα δύσκολα αλλά υπέροχα χρόνια, όταν ακόμα δεν ξέραμε τίποτα. Ο πρώτος μας Δάσκαλος, στο Προκαταρκτικό έτος, μαζί με τον Δημήτρη Μυταρά και τον Λευτέρη Κανακάκη, οι οποίοι λείπουν επίσης. Ήταν οι πρώτοι που μας μίλησαν για το χρώμα, για την Ζωγραφική, για τις δύσκολες σχέσεις μεταξύ του σχεδίου, του χρώματος και της φόρμας, και μας άνοιξαν αυτόν τον μαγικό κόσμο της τέχνης μακριά από την πραγματικότητα, ή ακριβώς μέσα σε αυτήν.

Με την ευγενική και ήρεμη μορφή του, με το ζεστό κοφτερό του βλέμμα, με βαθιά ευαισθησία και ενσυναίσθηση, ήταν πάντα πρόθυμος να μιλήσει με κάθε φοιτητή. Πολλοί συμφοιτητές μου και καλλιτέχνες τόνισαν το πόσο ξεχωριστός ήταν στην καρδιά και στο μυαλό του καθενός από εμάς. Μας πλησίαζε με σεμνότητα αλλά και ευστροφία ταυτόχρονα, στριφογύριζε σαν χορευτής ανάμεσα από τα καβαλέτα, με τους χαμηλούς ευγενικούς του τόνους και τρόπους, με μικρές σοφές παρατηρήσεις, και ήταν σαν μία αναγεννησιακή μορφή αλλά με σύγχρονες απόψεις, πάντα μπροστά από την εποχή του. Ήταν ένα υπόδειγμα για εμάς, Καλλιτέχνη και Καθηγητή, με βαθύτατο σεβασμό στην εκπαιδευτική διαδικασία, και μας καθόρισε με τις γνώσεις του, το χιούμορ του, την υψηλή του ποιότητα και κυρίως το ήθος του. Μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι ήταν άλλος ένας Δάσκαλος που δίδασκε με το ήθος του. Όπως ο Μόραλης και ο Βαλαβανίδης. Ήταν το κύριο χαρακτηριστικό των παλιών Δασκάλων αυτό. Ο Μαρτίνος δίδασκε με την δική του αλήθεια, με αυτά που έλεγε και αυτά που δεν έλεγε, μας μετέδιδε την δική του συγκίνηση, που γινόταν δική μας, τόσο πολύ, που μας έπειθε ότι πρέπει να ακολουθήσουμε τον ίδιο δρόμο, παρόλο που μας ενθάρρυνε να βγούμε προς τα έξω, να συμμετέχουμε σε εκθέσεις, αρκεί να έχουμε την γενναιότητα να εκθέτουμε τις ιδέες μας και, εντέλει, τον εαυτό μας.

Ο Μαρτίνος ήταν η πρώτη μας επαφή με καλλιτέχνες βασανισμένους αλλά και ευτυχείς από την δική τους συνεχή έρευνα. Ήταν

εσωστρεφής και κλεισμένος συνεχώς στο εργαστήρι του κοιτώντας πέρα από την επιφάνεια των πραγμάτων. Αναζητούσε τον αισθητικό τρόπο που θα εκφράσει τον βαθύτερο εαυτό του και τις απόψεις του, αλλά χωρίς να υποκύπτει σε εμπορικότητα, δημοσιότητα και επαναλήψεις. Με λιγοστές αλλά στιβαρές εκθέσεις, πάντα πιστός στο όραμά του και την τέχνη του, που τόσο αγάπησε και υπηρέτησε πιστά, με την διδασκαλία του όλα αυτά τα χρόνια και με συνειδητή επιλογή των εκφραστικών του μέσων.

Μορφοποιώντας την προσωπική του αλήθεια σε ζωγραφική, προσθέτοντας και αφαιρώντας εκατοντάδες φορές τις στενές χάρτινες λωρίδες των χαρακτηρισμών του, μέσα από την προσωπική του συνεχή πάλη, έφτασε σε μία καθαρότητα και μία ποιότητα σπάνια στον χώρο μας.

Θα μας λείψει η ευγενική του μορφή, του καλλιτέχνη και του Καθηγητή, του εκλεκτού συναδέλφου και Προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου των διδασκόντων, θέση από την οποία φρόντιζε για όλους μας. Η προσφορά του στην σχολή μας όλα αυτά τα χρόνια είναι ανεκτίμητη.

Δάφνη Αγγελίδου

Καθηγήτρια ΑΣΚΤ

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025